

El Prat

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sant Cristòfol
Alçada: 296

Coordenades:

Latitud: 41.64753
Longitud: 1.81352
UTM Est (X): 401197
UTM Nord (Y): 4611323

Classificació

Número de fitxa 08053 - 188
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Popular Modern Contemporani Medieval
Segle XIII-XXI
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Restaurada fa poc
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 1603003DG0110S0001IW
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 31/12/2016 - 01:00

Descripció

Masia de grans dimensions situada al veïnat de Sant Cristòfol, entre el carrer del Prat i el carrer de la Masia, en un aterrament, al cap de munt del torrent del Prat, adaptada l'orografia del terreny.

És de planta rectangular i consta de planta baixa i pis, en el cos principal. La coberta és de teules àrabs a dues aigües amb el carener paral·lel a la façana principal orientada a llevant. Tant les obertures de la façana principal com les de tramuntana, són de llinda plana, i es distribueixen de forma irregular, sense brancals ni llindars de pedra.

Els paraments són de pedra vista. Destaca una tina a la façana de ponent, conserva els graons i la portella d'accés amb la teulada nova de teula àrab a un sol vessant. S'hi recull l'aigua procedent de la teulada de la casa. Altres edificacions auxiliars s'han construït en llarg del temps i en funció de les necessitats.

Una closa de pedra amb una portalada de fusta envolta la casa i el jardí adjacent. Per fora, a mà dreta del portal d'accés a la propietat hi ha les restes de dues menjadores pels porcs; segurament, antigament en aquest indret hi havia una cort.

A l'interior es conserva la llar de foc, i una premsa amb la biga travessera de fusta que porta la data 1783, que possiblement a més a més de premsar el raïm, va servir per a la producció d'oli de la casa, ja que a les terres que anys després es van vendre per a construir una urbanització hi havia un oliverar, "tot aquell tros de terra, també camp ab oliveres plantat, ciutat en lo indicat terme de Castellbell".

Observacions:

En una fotografia publicada l'any 2007 (Genís Frontera, 20017), s'observa que la closa de pedra, d'uns dos metres d'alçada, era a tocar de la façana orientada a ponent de la casa.

(Cont. Història): A finals dels anys 70 del segle XX, compren la propietat, la família Elionor Martí Sala i l'empresari terrassenc Antoni Barata i Gual. Vendran les terres on antigament s'havien plantat vinyes i oliveres per a construir-hi una urbanització que porta el nom del mas. Després es vendran la casa a Jaume de Sola Pelegrin que hi viura una vintena d'anys. Des de l'any 2005 el propietari actual és Òscar Herencia

Història

El mas Prat és un dels masos més antics del municipi. El document més antic que tenim és una acta notarial del 19 d'agost de l'any 1251, en que en Bernat Puig de Sant Cristòfol, que treballava les terres d'aquesta pairalia, reconeix que deu vint-i-quatre sous a Guillema, muller de Berenguer Mulner.

Un capbreu del dia 16 de maig de 1259 especifica les rendes que satisfien al monestir de Santa Cecília de Montserrat, els propietaris de nous masos situats a Castellbell i el Vilar i Marganell; un d'ells el mas Rocafort, que més endavant formarà part de l'heretat del mas Puig.

El 8 d'octubre de 1271, el propietari del mas és Guillem Puig de Sant Cristòfol, i té un deute amb els veïns Pere i Bernat Carner. El 16 de febrer de 1279 hi ha una venda de terres per part del mateix Guillem i la seva esposa Selamunda. Al 1281 surt esmentat un tal Guillem Puig Meians de Sant Cristòfol i successivament fins al segle XIV anem trobant documentació que esmenta d'una manera o altra la família Puig com a propietària del mas.

Entre els segles XV fins al XVII també s'ha localitzat documentació. A través de cites de capbreus com el de l'any 1534, sabem que segurament entre els anys 1441 i 1442 el propietari del mas era Joan Rovira, àlies Puig. L'any 1534, el mas rep el nom de Puigrich, o simplement Puig. Segons el capbreu ordenat per Elisabet Joana Marcel, del castell de Castellbell, el propietari del mas era Gaspar Puig: "y los habitants del dit mas Puig ab ses terres son y esser deuen homens propis, solius i afogats del dit senyor de Castellbell y de remensa ab tots mals usos segons us y costum del dit castell".

Al segle XVII es coneix amb el nom de Puig de Llor o Puig del Llorer. L'any 1641, Jeroni Puig fa constar al seu testament que era fill de Joan Puig del Llorer. A Jeroni el succeeix Francesc Puig. Després, no sé sap

ben bé el motiu, la casa passa a mans dels Trullàs de Viladecavalls, on Tomàs Puig, germà d'en Jeroni Puig, havia anat a treballar. A la capbreuació de 1671, la propietat del Puig fou declarada per Pere Joan Trullàs, en nom de Francesc Trullàs, i s'hi descriuen les afrontacions de la propietat. A principis del segle XVIII les terres del mas són conreuades per un masover de nom Isidre Puig. L'any 1727 Bernat Trullàs continua constant com a propietari del mas Puig del Llorer. A la seva mort la pairalia passa a mans del seu fill Jaume Trullàs, i posteriorment del net de Bernat, en Miquel que l'any 1759 es va declarar propietari d'aquest mas i dels seus alevats, el mas Rocafort i el mas Pujades. I així constarà fins l'any 1778.

A principis de 1800 el marquès de Castellbell obliga a confeccionar un "Llevador de censos" on s'hi devia anotar els diners i fruits que els habitants de Castellbell i el Vilar havien de pagar-li. L'amo del mas Puig den Llor abonava tres sous i nou diners, dos quartans d'ordi i tres quarteres i quatre quartans de civada i el seu masover i veí Joan Prat, pagava dos sous per la seva caseta. El mas passa a mans de la família Prat. Fèlix Prat, masover, en tornar de la guerra va signar capítols matrimonials l'any 1826 amb Maria Cañameras. Van tenir cinc fills, en Joan, la Teresa, en Jaume, en Fèlix i la Rosa. En Fèlix Prat, va fer testament l'any 1842 y fa un exhaustiu inventari dels seus bens. "Dintre la entrada de la casa, que quant vivia lo indicat Felix Prat habitava en classe de masover, cituada en lo citat terme de Castellbell, anomenada casa Prat del Llauré, dintre de la cual se han encontrat los mobles y efectes següents". Els descendents d'aquesta família Prat seran els fundadors de dues cases conegudes amb el nom de cal Noi Gran del Prat i cal Xic del Prat. En els amirallaments dels anys 1946 i 1950 consta com a propietari en Jaume Trullàs Esquiús, que residia a Cornellà de Llobregat.

Bibliografia

VALLS I PUEYO, Joan (2007). Masos de Castellbell i el Vilar. El mas Prat. Col·lecció Temes Històrics, núm. 6. Ed. Ajuntament de Castellbell i el Vilar.

VALLS I PUEYO, Joan (2015). El mas Puit del Vilar. Vuit segles d'història mirant a Montserrat (Castellbell i el Vilar, segles XIII-XXI). Ed. Zenobita edicions

<http://toponimsdecastellbell.blogspot.com.es/>

